

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תקיא
ערב חג השבועות ה'תשפ"ג
שנת הקהל

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ג שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וקכ"א שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

מרת רחל בת ר' אברהם ע"ה אלשיך

נפטרה ביום ט' סיון ה'תש"ע

ת. נ. צ. ב. ה.

*

נדפס ע"י חתנה ובתה

הרב החסיד ר' יהודה בן-ציון וזוגתו מרת רבקה שיחיו ירון

ומשפחתם שיחיו

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

מה הרגישו חסידי אדה"ז בחג השבועות תקל"א

בקשר עם שיחת ש"פ נשא תש"כ שהובאה לעיל (ע' 7 ואילך), הננו מביאים בזאת צילום מיוחד (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ ביום א' דחג השבועות ה'תש"ד (בסעודה) שאודותה דובר בשיחת ש"פ נשא לעיל (סעיף א')

(הצילום נדפס בשניונים קלים בספר השיחות תש"ד ע' 131 ואילך)

פענוח הצילום כפי שהוא לפנינו (הוספות כ"ק אד"ש מה"מ בכתי"ק הודגשו):

[. .] און ווען דער אלטער רבי האָט שוין געהאַט אַ אונזע'ן מנין אמר: איצטער האָט ניט קיין מורא פאַר די צוויי (אבל הדגיש שאין הכונה לאותם השלש שהזכיר לעיל).

צווישען דעם מנין איז געווען איינער ר' שלמה לעקאך מאַכער פּרנסתו הי' מסעודות מצוה, וואָרום ווער האָט אין יענער צייט געגעסען לעקאך, נאר ביי אַ שמחת חתונה, ברית מילה, פּדיון הבן, תנאים, און געוויינלעך האט יעדער בעל שמחה געוואלט עס זאל זיין ביי דער סעודה ת"ח איז במילא איז ער געווען באציענט מיט אלע ת"ח פון וויטעבסק.

וסיפר הר"ש לעקאך מאכער שבאותה השנה האט דער אלטער רבי מיט זיי פאבראכט אין ג' ימי הגבלה ואמר: הקב"ה אמר למשה הנה אנכי בא אליך בעב הענן וגם בך יאמינו לעולם וואס איז דער וגם בך יאמינו, גלייך ווי השי"ת גיט שוחד משה'ן? דער אבן עזרא זאגט והיתה הנבואה בספק אצלך וגם בך יאמינו שאתה נביא, דער רמב"ן פרעגט עס אפ און זאגט כי זרע אברהם לא יסתפקו בנבואה, האט דער אלטער רבי מצדיק געווען דעם דעת האבן עזרא, נאר די ספיקות איז ניט געווען אין די אמונה פון נבואה נאר די ספיקות איז געווען אויב דער איז דער, וע"ז בא וגם בך יאמינו שידעו אז דער איז דער, וביאר אדמוה"ז אלע ווייסען פון בעש"ט, דער מגיד נאר דער ספק איז צי דער איז דער. דער בעש"ט דער איז דער רבי, מיר דארפען וויסען אז אונזער רבי איז דער רבי,

וסיים הר"ש הנ"ל אז דאן שבועות בא קבלת התורה האבען זיי געפילט אין רבי'ן דער אנכי עומד בין ה' וביניכם אין דעם מעזריטשער מגיד. ואמר כ"ק אד"ש דא האט איר א גרוס פון 175 יאר צוריק.

עד כמה חדרה הגלות "בא די אייגענע"...

= השייכים לנו, ובמילא אין שום פלא מדוע חסר בענין ד"משיח נאו" אצל אלו שאינם שייכים לנו ● טוענים שלצעוק כל היום "ווי וואנט משיח נאו" זה ענין של ליובאוויטש! ● ליובאוויטש אינה מתביישת בזה, ואשרינו שזכינו לכך; אבל אין לטעות שזהו ענין של ליובאוויטש, ונוסף לכך גם להיות מונחים בטעות ● אלו המרעישים נגד הצעקה "משיח נאו" כנראה לא למדו תהילים כלל! ● משיחת יום ב' דחה"ש ה'תשמ"ה - בלתי מוגה

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

של הספר השני "כאיל תערוג על אפיקי מים וגו'": כי (דוקא) זמן הגלות, מצב ד"קלקלו", מעורר ומגלה ("דופט עס ארויס") את "נפשי תערוג אליך אלקים" כמו איל "על אפיקי מים".

ובמילים פשוטות: כיון שנמצאים במצב של גלות ("קלקלו"), עולה מיד הצעקה וה"געוואלד": מדוע משיח עדיין לא בא?! וזה כל כך נוגע עד שמשוים זאת ל"איל תערוג על אפיקי מים", כלומר - אין זו צעקה ותשוקה סתם, אלא הוא משתוקק לזה כמו למים שמחיים אותו!

וזהו הלימוד משיעור תהלים היומי - שכאשר אוחזים במצב של "קלקלו" כו', זמן הגלות, צריכה להיות תשוקה גדולה ביותר לביאת המשיח "כאיל תערוג על אפיקי מים", תשוקה להמשיך ולחבר את הגאולה בגלות.

ובזה יובן גם הקשר בין פרקי תהלים אלו (הנאמרים תמיד בשיעור תהלים החודשי

א. בשיעור תהלים היומי מסיימים ספר ראשון בפסוק: "ברוך ה' אלקי ישראל מן העולם ועד העולם אמן ואמן", ותיכף לאחריו מתחילים ספר שני בפסוק: "כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים".

מהו הענין ד"מן העולם ועד העולם"? אומרת ע"כ המשנה בסוף מס' ברכות: "כל חותמי ברכות שבמקדש היו אומרים מן העולם, משקלקלו המינין (נוסח אחר - "הצדוקיני") ואמרו אין עולם אלא אחד התקינו שיהו אומרים מן העולם ועד העולם".

היינו, שענין זה "שיהו אומרים מן העולם ועד העולם" תיקנו כתשובה על הירידה בגלות ד"קלקלו המינין".

עפ"ז יובן גם הקשר דפסוק זה לתחלתו

(1) של יום ב' דחג השבועות (ז' סיון).

(2) מא, יד.

(3) מב, ב.

(4) ברכות נד, א. (במשנה) וש"נ.

דיום זה) ליום ב' דחג השבועות – בהיותו יום טוב שני של גלויות, וכנ"ל (שדוקא בזמן הגלות תקנו לומר "מן העולם גו").

ב. מכך ישנו גם מענה מאוד פשוט על הטענה הידועה: מהו המקור לזה שצריך לצעוק "ווי וואַנט משיח נאוו", וכדלקמן.

כמדובר כמה פעמים, מצד החושך כפול ומכופל דגלות, כאשר באים עם טענות כאלו לאחד שהתייגע לבוא להתוודעויות, בהם הסבירו לו ריבוי פעמים⁵ שלצעוק "ווי וואַנט משיח נאוו" זה לא דבר חדש – שהרי יהודים צועקים זאת בכל יום בתפלה: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", "ותחזינה עינינו בשוּבך לציון ברחמים", וזהו אחד מה"ג עיקרים (אחכה לו בכל יום שיבוא⁶) וכו' – הרי ללא הבט על כל הנ"ל, הוא מתבלבל מטענות ושאלות אלו!

עד שבימים אלה קיבלתי מכתב מאחד שפגש מתנגדים אשר אינם אוֹחֲזִים מליובאוויטש – הם אינם יודעים כלל מהי ליובאוויטש ומה זה מתנגדים, אך אינם אוֹחֲזִים מליובאוויטש... – ושאלו אצלו: מדוע דוקא ליובאוויטש צועקת "ווי וואַנט משיח נאוו"? מכך מובן – טוענים הם – שענין זה שייך לליובאוויטש בלבד, והיות שהם אינם אוֹחֲזִים מליובאוויטש במילא אינם אוֹחֲזִים וצועקים "ווי וואַנט משיח נאוו"!

וזאת הוא כותב לי לאחרי שכבר דובר על כך ריבוי פעמים!⁵

אלו שיש להם שייכות אליו בודאי יסבירו לו מה שכבר דובר ריבוי פעמים – שהצעקה "משיח נאוו" אינה המצאה חדשה של ליובאוויטש אלא נכתבה כבר בסידור בנוסח התפילה שיהודים אומרים ג' פעמים בכל יום

חול: "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח", (וכן ג"פ ובשבת ויו"ט ד"פ): "ותחזינה עינינו בשוּבך לציון ברחמים!" כפי שכבר דובר על כך ריבוי פעמים.

ולאחרי כל זה – בחודש סיון תשמ"ה מגיע מכתב "חדש" עם שאלה "חדשה", כאילו שלאף אחד לא נפלה קושיא כזו עצומה: מדוע דוקא ליובאוויטש צועקת "ווי וואַנט משיח נאוו"? ושאלה זו הוא שולח דוקא אלי, כי מי עוד יכול למצוא תירוץ על כזו שאלה מבהילה...

ג. אמנם, כיון שהוא מתבלבל משאלות וטענות אלו על-אף שכבר הסבירו זאת כו"כ פעמים – צריכים תמיד לחפש עוד ביאורים בזה.

הנה נוסף לביאורים הנ"ל (מנוסח התפלה בכל יום ומה"ג עיקרים), ישנו ביאור חדש משיעור היומי בתהילים [.] שיהודים צועקים לא רק "ווי וואַנט משיח נאוו", שזו אמנם צעקה אבל באופן ד"וואַנט" (רצון), אלא יתירה מכך: "כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים", היינו, שלא רק רוצה ("וואַנט") משיח, אלא זה נוגע בנפשו ומשתוקק לזה כמו "מים" שמחיים אותו!

וכפירוש המדרש על פסוק זה, שעד כדי כך "נפשי תערוג אליך אלקים" – כמו איל שאם אין לו "אפיקי מים" הוא מתבטל ממציאיותו ("אויס מציאות")!

וממשיך ואומר אח"כ בפרק התהילים את הטעם (מדוע בני ישראל צועקים שרוצים משיח באופן שזה נוגע בנפשם): "באמור אלי כל היום אי אלקיך", ומפרש המצודת דוד⁸: "בעבור שאיבי אמרו לי אי אלקיך, אם אלקים הוא יקום ויעזרך".

כלומר, זו הסיבה לצעקת בני ישראל

7) מב, ד.
8) עה"פ.

אמנם יש לעשות זאת "שלא על מנת לקבל פרס"¹⁰, אבל הא גופא רצונו של הקב"ה – שכאשר יהודי נמצא בגלות עליו לבקש את משיח צדקנו, ובמילא יש לבקש זאת כי הקב"ה כך רוצה, והרי זה "שלא על מנת לקבל פרס" [וכמשנ"ת בשיחות שלפנ"ז בארוכה¹¹].
(תרגום חפשי משיחת ש"פ נשא ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

(10) אבות פ"א מ"ג.

(11) ס"ג ואילך (בהנחה שי"ל ע"י "ועד הנחות התמימים").

לתבוע את ביאת המשיח עד באופן של "חוצפה"

והנה בענינים שבסוף מסכת סוטה הנ"ל יש לומר, בנוגע לענין אחד מהם, שמובן גם בפשטות שהכוונה בו הוא לטוב הנראה והנגלה, והוא הענין ש"בעקבות משיחא (ובפרט שנמצאים אנו בסוף סופן של עקבות משיחא) חוצפא יסגי":

כמדובר כמ"פ, כבר נפסק בתורה ש"כלו כל הקיצין ואין הדבר תלוי אלא בתשובה"², וזהו לכל הדעות, ולכן צריך יהודי להראות שהוא רוצה את זה באמת (והרי התשובה היא "ביומא חדא בשעתא חדא וברגעא חדא"³),

ולכן עליו לצפות לביאת המשיח ולתבוע אותו עד באופן של "חוצפה", שחוצפה כלפי שמיא מהניא⁴,

כי למרות שלכאורה זוהי חוצפה כלפי שמיא כביכול, אבל כן הוא פס"ד ברור בתורה (כמו שהובא מהמדרש, הרוקח וכמה ספרים עד לחיד"א⁵, היינו שזהו ענין המובן בפשטות הן לספרדים והן לאשכנזים), שזהו ענין הכרחי וביחד עם זה זכות הכי גדולה, שיהודי צריך להתפלל וכו' אשר "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח" – יהי במהרה בימינו ממש.

וזהו ציווי התורה שהוא גם נתינת כח, שבאם הגאולה מתעכבת לכהרף עין, או אפילו לחלק מזה, עליו לתבוע ובכחו לדרוש והקב"ה ממלא את בקשתו שזה יהי בעגלא דידן ממש, עד – במהרה בימינו ממש,

ולא זו ("בימינו") בלבד, אלא גם כל רגע ורגע בזה, "כל רגע ורגע עביד עבידתי", שה"עבידתי" האמיתי של כל רגע שבעקבתא דמשיחא הוא –

להוריד ולהמשיך למטה את הגאולה האמיתית והשלימה שהיא עומדת ומוכנה למעלה, שתתגלה ותרד תיכף ומיד, ובאופן של גילוי עד – לעיני בשר,

עד אשר "מלאה הארץ דעה את ה'", כמו שפירש הרמב"ם⁶ שהכוונה בזה גם ל"כל העולם", היינו כל השבעים אומות, שעסקם יהי "לדעת את ה' בלבד", ושהוא אלקי ישראל, "מלך ישראל וגואלו", בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו.

(משיחת ערב חג השבועות ה'תשמ"ו 1 - בלתי מוגה)

1) 'התוועדויות' תשמ"ו ח"ג ע' 461 סי"ב.
2) סנהדרין צז, ב.
3) זח"א קכט, סע"א.
4) סנהדרין קה, א.
5) ראה לקו"ש ח"ל ע' 183. וש"נ.
6) הל' מלכים בסופן.

5) ראה קונטרסים "יחי המלך" גליונות: שכד ע' 7.
שם ע' 3. שמז ע' 9. שמש ע' 3 ואילך. שנג ע' 6. שנה ע' 6. ועוד.
6) עיקר ה"ב.

להסעיר עולמות

הנחה: "ועד הנחות התמימים". תרגום: מערכת "יחי המלך"

ידוע מענה אדמו"ר המהר"ש לאדמו"ר הצ"צ¹ [בהמשך לשאלת אדמו"ר המהר"ש על הקץ שנאמר על אותה שנה: מדוע לא בא אז משיח? ומענה אדמו"ר הצ"צ שבאותה שנה נדפס הלקו"ת, אמר על-כך אדמו"ר המהר"ש:]: רוצים וצריכים ("מ'זויל און מ'דארף האַבן") ביאת משיח צדקנו בפועל ממש למטה מעשרה טפחים!

כלומר, ללא הבט ע"כ שנדפס הלקוטי תורה [ויודע מה שאמר הרבי (מהורש"ב) נ"ע², שכאשר יושב בחדרו ולומד לקוטי תורה הוא מרגיש עצמות ומהות, "ידעתי³ הייתי⁴], אעפ"כ זה לא מספיק, אלא צריכים ותובעים ביאת משיח צדקנו למטה מעשרה טפחים **באופן גלוי!**

ובפרט לאחר שבני ישראל נמצאים בגלות וסובלים צרות צרורות כבר למעלה מ-1900 שנה – טוען יהודי: "במה אהבתנו"?! לא רואים שום אהבה בגלוי!

ובמילא זועק היהודי והופך עולמות ("קערט וועלטן") – שמשיח צריך לבוא למטה מעשרה טפחים! היתכן שיהודי ימצא בגלות, ובמעמד ומצב ד"טוחן בבית האסורים כו⁵ – הרי הוא בן מלך?!

אפילו כשמדובר על עבד, מחוייב אדונו לספק לו כל צרכיו⁶; אבל אתה (הקב"ה) בחרת לך עבד כזה שהוא בן מלך⁷ – שהרי כל יהודי הוא בנו של הקב"ה, ויתירה מזו, התורה אומרת שכל ישראל **מלכים** הם⁸ – וא"כ עליך לשלם לו בהתאם לכך.

ובפועל, לא רק שלא משלמים לו באופן גלוי, אלא עוד בני ישראל נמצאים **בגלות!**

לאחרי כל השנים שעברו בגלות, בודאי כבר הגיע הזמן שאהבת הקב"ה לישראל תהי' בגלוי! ולכן כאמור, כל זמן שנמצאים עדיין בגלות צריכים להתפלל, לתבוע, להרעיש בעולם ולהסעיר עולמות ("אויפשטורעמען וועלטן") – **זוי וואַנט משיח נאָו!**

וכפי הדין⁹, שכאשר חסר ליהודי משהו עליו להתפלל לה' ולבקש שימלא חסרונו.

1. ישנם כאלו המתלבשים ב"איצטלא של יראת שמים", ואומרים שזה לא הסדר והדרך שלהם לבקש ולתבוע מהקב"ה...

מה זאת-אומרת ש"זה לא הסדר שלהם"? – הרי זה לא ענין של סדר או לא סדר, מדובר במצות עשה מן התורה שכאשר ליהודי חסר דבר מסוים, ועאכו"כ כאשר מדובר על חסרון הגאולה – עליו להתפלל להקב"ה ולבקש שימלא חסרונו.

(1) לקו"ש ח"ו ע' 80 הע' 70. וראה "יחי המלך" קלז ע' 8. קעו ע' 7. ועוד.
 (2) סה"ש תש"ג ע' 63. תש"ה ס"ע 85.
 (3) ספר העיקרים מ"ב ספ"ל. מד"ש אבות פ"ז, ז.
 (4) ראה סה"ש ה"ש"ת ע' 27. ועוד (ראה בהנסמן בנצ"ז שם).
 (5) תניא פל"א (מ, סע"א ואילך).
 (6) קידושין כב, א.
 (7) ראה ברכות פ"א מ"ב. וראה גם משנה ב"מ רפ"ז.
 (8) תקו"ז בהקדמה (א, ב).
 (9) רמב"ם הל' תפלה פ"א ה"א. וראה סהמ"צ להצ"צ קטו, א. וראה סה"מ תקס"ד ס"ע קו ואילך.

וואַנט משיח נאָו:

היות שנמצאים בגלות, וישנו מקום לכך שגוים ישאלו **כל היום** אי' אלקיך, כתוצאה מזה עלול לקרות שגם יהודים ישאלו מדוע צריכים לצעוק "לישועתך קוינו – **כל היום**" ולצעוק כל היום "זוי וואַנט משיח נאָו!"

וטוענים שזה ענין של ליובאוויטש!

– ליובאוויטש אינה מתביישת בזה, ואשרינו שזכינו לכך; אבל אין לטעות ולחשוב שזהו ענין של ליובאוויטש, ונוסף לכך גם להיות מונחים בטעות! הרי טעות כזו היא אינה בערך כלל לאדם שלומד חומש ויודע את פירוש המלות בסידור "את צמח דוד עבדך מהרה תצמיח" "ותחזינה עינינו כו" – לאדם כזה בודאי אין צורך להסביר שצריכים לצעוק "זוי וואַנט משיח נאָו!"

בשלמא שהצעקה תהי' "כאיל תערוג על אפיקי מים" – לכך יש לדעת קודם מ"ש בספר תהילים של דוד המלך, צריכים רצון לומר תהילים ולהבין את פירוש המלות, ואלו המרעישים נגד הצעקה "משיח נאָו" כנראה לא למדו תהילים כלל!...

אבל (כדי לצעוק "משיח נאָו") אין צורך להגיע לתהילים – כיון שזה כתוב מפורש בסידור, כנ"ל.

ה. אם-כן, נשאלת השאלה: כיצד אפשר לבוא ולשאול – היתכן שצועקים "זוי וואַנט משיח נאָו" (הרי זה מפורש בסידור)?

אלא שאין זו שאלה כלל, כיון שנמצאים בחושך כפול ומכופל דגלות, במילא יכול להיות דבר שכזה! והראי, שאפילו כאשר שואלים שאלה זו את השייכים לנו ("ביי אייגענע"), שעליהם לדעת את התשובה – גם הם מתבלבלים, מכניסים לי את השאלה ומחכים לתשובה, והתשובה צריכה להגיע וכו'.

ובזה גופא גם רואים עד כמה עמוק חדרה

שרוצים משיח ולכך שהגאולה נוגעת בנפשם (מחמת טענת הגוים הנ"ל).

והנה בהמשך הפרק חוזר לשון זה פעם שני⁹: "באמרם אלי כל היום אי' אלקיך". ויש לבאר הסיבה שהוא חוזר ע"כ פעמיים – משום שבוזה מוסיף עוד ענין:

הפירוש הפשוט של "באמור אלי כל היום אי' אלקיך" הוא – שהגוים אומרים כל היום לבני ישראל "אי' אלקיך", "אם אלקים הוא יקום ויעזרך".

אבל ישנו בזה עוד פירוש¹⁰: "כל היום" אינו בא בהמשך לתיבות שלפניו "באמור אלי" (כפירוש הפשוט שכל היום הגוים אומרים "אי' אלקיך"), אלא שייך לתיבות שלאחריו – "אי' אלקיך", כלומר, הגוים שואלים את בני ישראל **כל היום** אי' אלקיך: בשלמא כשאתם מתפללים לה' ולומדים את תורתו – מובן "אי' אלקיך"; אבל "כל היום" – כאשר אתם עוסקים ב"כל מעשיך" וב"כל דרכיך", היכן אז אלקיך?

והמענה על כך: ע"י ש"כל¹¹ מעשיך יהיו **לשם שמים**" ו"בכל¹² דרכיך דעהו", אזי "כל היום" יש לבני ישראל את "אלקיך". וכיון שהגוים שואלים "כל היום אי' אלקיך" – לכן בני ישראל זוכרים וצועקים "כל היום" שהם רוצים משיח ("נפשי תערוג אליך אלקים"), "לישועתך קוינו **כל היום**".

ולכן הוא חוזר באותו פרק פעם שני "באמרם אלי כל היום אי' אלקיך" – בכדי לחזק עוד יותר את הפירוש השני.

ד. עפ"ז אפשר גם לבאר, כיצד תתכן מציאות שיהודים ישאלו מדוע צועקים "זוי

(9) שם, יא.
 (10) ראה לקו"ת בהעלותך ל, ב. לקו"ש ח"א ע' 149.
 (11) אבות פ"ב מ"ב. רמב"ם הל' דעות ספ"ג, טושו"ע אור"ח סרל"א.
 (12) משלי ג, ו. וראה רמב"ם שם, טושו"ע שם, שו"ע אדה"ז אור"ח סקנ"ז ס"ב.

הגלות וכמה חסר בענין ד"נאו" גם אצל השייכים לנו (ובמילא אין שום פלא מדוע זה חסר באלו שאינם שייכים לנו ("בא ניש אייגענע"...) [13].

1. ויה"ר שמהדיבור אודות "משיח נאו" ואודות "כאיל תערוג על אפיקי מים" עוד לפני ביאת המשיח – ימשך כן גם לאחר ביאתו; שהרי ע"פ הכלל ד"מעלין בקודש"¹⁴ מובן, שלאחרי ביאת המשיח תהי' עלי' בקודש בכל הענינים שעושים עכשיו, כולל הצעקה "משיח נאו" באופן ד"כאיל תערוג על אפיקי מים", וכמבואר באגה"ק¹⁵ שגם לע"ל – כשיקויים היעוד¹⁶ "זאת רוח הטומאה אעביר מן הארץ" – יהיו עליות בקדושה עצמה, "מעלין בקודש",

וכמובן גם מפס"ד הרמב"ם¹⁷: "באותו הזמן כו' לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד", וע"פ הידוע שלאחרי ביאת משיח גופא יהיו כמה תקופות שימשכו משך זמן, וכפי שהגמ' בסנהדרין אומרת¹⁸ ש"דורו של משיח ג' דורות" (עם כל הפירושים בזה) – הרי מובן, שבענין זה ד"לא יהי' עסק כל העולם אלא לדעת את ה' בלבד" (שהי' "באותו הזמן"), יתעלו כל הזמן מתקופה לתקופה, משום שאז יגדלו יותר ויותר בלימוד התורה בכלל, ובפרט בידיעת ה' ("לדעת את

13) כאן הושמט קטע ארוך מההנחה בענין הגלות שחדרה אפ' למזכירים והנהגתם ("עד כדי כך איז דערגאנגען דער גלות און דער יצר – אז דאָס איז אפילו אָנגעקומען אין מזכירות!..."). המו"ל.

14) ברכות כח, א. וש"נ.

15) סו"ס כו.

16) זכרי' יג, ב.

17) הל' מלכים ספי"א.

18) צט, א.

ה") ובידיעת תורתו של משיח, ועאכו"כ שיגדלו גם בידיעת מצבו של משיח עצמו, כיון שילמד תורה את כל העם כולו¹⁹.

לכן גם אז (לאחרי ביאת המשיח), תהי' הצעקה ד"משיח נאו" באופן ד"כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלקים" כיון שיחתרו להשיג דרגא נעלית יותר במצבו של משיח כו'.

אבל עכשיו, לא זקוקים להגיע ל"כאיל תערוג על אפיקי מים גו" שיהי' לע"ל, כיון שעתה יש לנו את זה כפשוטו ממש!

2. מכך ישנה הוראה לכל יהודי, שעליו לזעוק – עוד לפני הגאולה – "כאיל תערוג על אפיקי מים" [שזה עוד יותר מ"ווי וואַנט משיח נאו" (כנ"ל)] – כפי שדוד המלך אמר זאת, "דוד מלך ישראל חי וקיים"²⁰ בתור "מלך ישראל" גם עכשיו, ואמר זאת בספר תהלים שלו בתור "נעים זמירות ישראל" בשם כל ישראל²¹, בשביל כל ישראל ובשליחותו של כאור"א מישאל, אשר "שלוחו של אדם כמותו"²² ממש.

ויה"ר שמהדיבור בזה וע"י מעשינו ועבודתנו בכלל, נכנס בפועל מתוך קפיצה וריקוד לגאולה האמיתית והשלימה, שאז יהי' הגילוי של מעשינו ועבודתנו באופן ד"ונגלה כבוד ה' גו"²³, בשמחה ובטוב לבב, ובגלוי ממש.

19) ראה רמב"ם הל' תשובה פ"ט ה"ב. לקו"ת צו יז, א ואילך. ובכ"מ.

20) נוסח קידוש לבנה - מר"ה כה, א.

21) ש"ב כג, א. ורה שהש"ר פ"ב, ד. בתחילתו

22) ברכות לד, ב. וש"נ.

23) ישעי' מ, ה.

כל יהודי נעשה בעל-הבית על מציאות העולם כולו, ולכן, כאשר אומר "דאָלאַי גלות" – תיכף ומיד באה הגאולה!

מכיון שכאו"א מישאל הוא בדרגת "אלקים" (אלקים אתם"), שפירושו "בעל היכולת והכחות כולם" (שו"ע או"ח ס"ה) – מובן, שכל יהודי נעשה בעל-הבית על מציאות העולם כולו, ולכן, כאשר אומר "דאָלאַי גלות" (הלאה הגלות) – אזי תיכף ומיד באה הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו!

ובפרט כאשר אמירת "דאָלאַי גלות" היא בלשון עמי הארץ – לשון המובן לכל, גם לאלו שיכולים לחשוב שמספיק הענין ד"מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך", אבל באופן שנמצאים עדיין בגלות, וצריך להתנהג באופן ד"דרשו את שלום העיר גו" – אזי אומרים גם להם: "דאָלאַי גלות"!

(משיחת ליל ערב חג השבועות ה'תשמ"ג - בלתי מוגה)

לפי העיתונים משיח כבר יכול לבוא...

נהגו פעם לומר אצל חסידים (בשמם של גדולים), שכאשר משיח יבוא, יכתבו אודותיו בעיתונים.

אזי אודות משיח כתבו כבר בעיתונים כמה וכמה פעמים, ואם-כן כבר מניעה ועיכוב זה גם הוסר; יכול כבר משיח לבוא...

(תרגום חפשי משיחת אור לג' סיון ה'תשל"ט - בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ר שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

העגלה נוסעת לקבל פני משיח צדקנו... וה"סוסים" אינם מרגישים זאת!

[. .] וכמו כן ב"זמן מתן תורתנו" מידי שנה בשנה, שאז חוזרים ונשנים כל הענינים שהיו במתן-תורה בפעם הראשונה, כמש"נ "והימים האלה נזכרים ונעשים" – הרי זה באופן שהקב"ה נותן את התורה לכל בני" בשוב ממש.

ואם יטען שאינו מרגיש זאת – הרי ידוע פתגם וסיפור כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, שתוכנו, שהעובדה שה"סוסים" – נפש הבהמית – אין להם שום מושג בענינים שמדברים החכמים שיושבים ע"ג העגלה שנוסעת לקבל פני משיח צדקנו... – אינה משנה את המציאות כלל וכלל!

(משיחת יום ב' דחג השבועות ה'תשמ"ו – בלתי מוגה)

קושיא שאין עלי' תירוץ

כאשר רואים בפועל שעוברי רצונו מצליחים בדרכם, משא"כ אצל בני", עושי רצונו, המצב הוא כו', ובפרט בזמן הגלות, עד לחושך כפול ומכופל דעקבות משיחא, "החושך יכסה ארץ וערפל לאומים" – יש להרעיש על כך בכל התוקף, כמו ששאל משה רבינו היתכן ש"צדיק ורע לו רשע וטוב לו", וכן שאל ירמיה' "מדוע דרך רשעים צלחה", וכמו כן שאלו כל הצדיקים בדורות שלאח"ז, כמובא בנוסח הסליחות והקינות וכו', ואין תירוץ על זה!...

בנוגע לעבר – בודאי שאין להרהר אחר מדותיו של הקב"ה, אבל, בנוגע לעתיד – יש לבקש לצעוק ולתבוע "עד מתי"...

ועד"ז בנוגע לכללות ענין הגלות, אשר, גם כאשר מכריזים ש"לא מרצונו גלינו כו' ולא בכחותינו אנו נשוב כו', אבינו מלכנו ית' הגלנו כו'", הרי, בודאי שאין פירוש הדברים שהגלות הוא מצב נעים... עצם העובדה שבנו יחידו של מלך מלכי המלכים הקב"ה גלה מעל שולחן אביו המלך, דבר הכי מר הוא! ומכיון שכן, יש לצעוק ולתבוע "עד מתי"... ובפרט לאור הכרזת רבותינו נשיאינו "עמדו הכן כולכם", מכיון שלא נשאר כי אם "לצחצח את הכפתורים", ותיכף מיד הולכים לקבל פני משיח צדקנו.

(משיחת יום ב' דחג השבועות ה'תשמ"ז – בלתי מוגה)

דרישת שלום מהתוועדות אדמו"ר הזקן

תרגום חפשי ללשון הקודש - בעריכת מערכת "יחי המלך"*

"וגם כך יאמינו לעולם" (מהקריאה בתורה בחג השבועות)

א. בהתוועדות יום א' דחג השבועות ה'תש"ד (בסעודה) סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר¹:

אחרי הפעמים הראשונות שאדמו"ר הזקן בא ממעזריטש, ונדע שהוא משתייך לעדת החסידים, הורידו המתנגדים בוויטבסק את חמיו² ממינוי הכבוד שהי' לו שם ("אויס בעל דעה אין שטאט"). ומובן, שהרדיפות על אדמו"ר הזקן היו גדולות ביותר³.

אף-על-פי-כן, הי' לאדמו"ר הזקן מנין אנשים שמקושרים אליו. והגם שהמנין הי' "כחוש" ["א מאגערער" – בלשון זה השתמש הרבי בסיפורו⁴], כלומר, שביניהם היו גם אנשים פשוטים, אך כיון שכבר הי' לו מנין משלו ("א אייגענעם מנין"), עדה שלימה – אמר אדמו"ר הזקן שהוא לא מפחד משניהם. כ"ק מו"ח אדמו"ר לא פירש אז מי הם השניים⁵.

בין מנין זה הי' ר' שלמה "לעקאח מאכער" – שנקרא בשם זה משום שהתפרנס מאפיית עוגות "לעקאח" לסעודות מצוה [בזמן ההוא לא הי' שייך לאכול "לעקאח" סתם אלא רק בסעודת מצוה], ועי"ז הכיר את כל תלמידי החכמים בעירו שנהגו להזמין לסעודות מצוה לכבוד המזמינים והמוזמנים.

ר' שלמה סיפר, שבשנת תקל"א – היינו עוד בחיי המגיד – התוועד אדמו"ר הזקן עם המקושרים שלו בשלשת ימי הגבלה, ודיבר בענין שאמר הקב"ה למשה רבינו בשלשת ימי הגבלה: "הנה אנכי בא אליך בעב הענן וגו' וגם כך יאמינו לעולם"⁶.

ושאל אדמו"ר הזקן: הרי לכאורה זה נראה כשוחד, שבגלל שמשה עשה את עבודתו להביא את בני ישראל להר סיני, מבטיח לו הקב"ה "וגם כך יאמינו לעולם"?

והביא אדמו"ר הזקן את פירוש האבן עזרא⁷, שעד אז היו אצל מספר יהודים ספיקות בענין הנבואה, וע"כ היתה ההבטחה ד"וגם כך יאמינו לעולם". ומסביר האבן עזרא, שאין לטעון ממה שנאמר קודם לכן⁸ "ויאמינו בה" ובמשה עבדו", מכיון שבתחילת הפסוק לא

* ת"ח (ע"פ סה"ש שם. ע"ש).

(4) שם ע' 137.

(5) [הערות כ"ק אד"ש]: אבל הדגיש שאין הכוונה

אותם השלש שהזכיר לעיל (בסה"ש שם ס"ג).

(6) יתרו יט, ט.

(7) עה"פ שם.

(8) בשלח יד, לא.

(*) בשיחה זו הוספנו מס' תיקונים ע"פ עותק מהגהת כ"ק אד"ש מה"מ על ספר השיחות תש"ד שהגיע לידינו (צילום ממנו נדפס להלן ע' 15). המו"ל.

(1) סה"ש תש"ד ע' 131 סי"ג ואילך.

(2) הר' יהודא ליב סגל.

(3) ובפרט מצד חמיו – ששנאת גביר לתלמיד חכם היא "שנאה הבאה מחמת קנאה", יותר חזקה משנאת עם הארץ לת"ח. ובמיוחד כשבאה מכזה גביר לכזה

נכתב "וירא כל ישראל" אלא רק "וירא ישראל", כלומר, שהי' חלק שעדיין לא האמין. אך הרמב"ן⁷ חולק על האבן עזרא ואומר ש"איננו נכון, כי זרע אברהם לא יסתפקו בנבואה כי האמינו בה מאבותם"⁹, ואיך אפשר לומר שאצל בניי היו ספיקות באמונה בענין הנבואה? ולכן לומד הרמב"ן פשוט אחר בזה.

אדמו"ר הזקן הצדיק את דעת האבן עזרא, וביאר (במענה לשאלת הרמב"ן) שאמנם כל בניי האמינו בעצם ענין הנבואה, אלא שהיו להם ספיקות האם משה הוא הנביא – ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר¹⁰: "אויב דער איז דער" [= האם זה הוא] – וע"כ היתה ההבטחה ד"וגם בך יאמינו לעולם".

וסיים אדמו"ר הזקן: הרי כולם מאמינים שישנו רבי, אלא צריכים לדעת שהרבי הי' הבעש"ט ובדור זה הרבי הוא המגיד¹¹.

ב. מובא בזהר¹² ש"אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא". וככל הענינים – גם ענין זה ישנו בנגלה: מובא במדרש¹³ "אין לך דור שאין בו כמשה וכהאבות", ואם-כן, הרי זה דבר הפשוט אצל כל היהודים המאמינים בדברי חז"ל שכך הוא, רק השאלה היא: "ווער איז ווער" [= מי הוא מ?]? והרי זה דבר הפשוט שבדורו של הבעש"ט הי' הבעש"ט ("אתפשטותא דמשה"), אח"כ המגיד, אדמו"ר הזקן וכו' עד שבדורנו זה הרבי הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר.

ובאם אז הי' זה דבר הפשוט – וכפי שהרבי אמר כשסיפר את המעשה¹⁴: שזו דרישת-שולם מלפני 175 שנה לערך – עאכו"כ כעת שבודאי זהו דבר הפשוט ("ווער איז ווער") וכו'.

ג. כאשר הרבי פירסם את ה'קול-קורא' אודות "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה"¹⁵, הפיצו אז החסידים את ה'קול-קורא' והוסיפו שזה "הוא הוא"¹⁶...

הגיע משהו בטענה אל אחד ה"גוטע אידן"¹⁷ מפולין: היתכן?! איך מרשים לחסידים לפרסם את ה'קול-קורא', ועוד עם הוספה כזאת?

ענה לו ה"גוטער איד": הבה נתבונן, אנו הרי מאמינים "בכל יום שיבוא"¹⁸ – ישנם כאלו שאומרים את ה"אני מאמין" בדיבור וישנם היוצאים ידי-חובה במחשבה בלבד – וא"כ הרי משיח נמצא כבר, וכאשר אתה יודע בעצמך שאינך המשיח ואני יודע בעצמי שאינני המשיח, ומישהו הרי צריך להיות – מה איכפת לך שזה הוא ("וואָס אַרט דיר אַז דאָס איז ער")?!

(9) ראה שבת צז, א: מאמינים בני מאמינים.

(10) סה"ש שם ע' 132. וראה בצילום הכתי"ק שנדפס להלן בעמוד 15.

(11) וסיים ר' שלמה: באותו חג השבועות בקבלת התורה הרגישו החסידים איך שהרבי הוא ה"אנכי עומד בין ה' וביניכם" (ואתחנן ה', ה) – במגיד ממעזריטש (סה"ש שם).

(12) זח"ג רעג, א. תקו"ז תס"ט.

(13) ב"ר פנ"ו, ז.

(14) סה"ש שם. ובהגהת כ"ק אד"ש הוסיף: לערך.

(15) נדפסו ב"הקריאה והקדושה" תש"א; תש"ג.

ולאח"ז – באג"ק שלו.

(16) שהרבי הוא מלך המשיח. אודות הלשון "הוא הוא" ראה סוטה יג, א תוד"ה סרח. וראה עד"ז בשיחת ליל ה' דחג הסוכות ה'תשמ"ז (התוועדות ח"א ע' 266): "תוכנו של השם "צמח צדק" – רומז למשיח צדקנו . . כלומר, בשם זה מתבטאת האמונה של החסידים, שכל חסיד מאמין באמונה שלימה שהרבי שבדורו – בדוגמת נשיא דורנו – הוא הוא המשיח" (בלתי מוגה, ההדגשה במקור).

(17) כך כונו צדיקי פולין.

(18) נוסח עיקר הי"ב מתוך הי"ג עיקרים.

וכמו-כן בענין הנ"ל: רבי ישנו – שהרי כך נאמר בזהר ובמדרש הנ"ל, והיות שאין במי לתלות זאת, אזי כאשר עולה השאלה: "ווער איז ווער"? הרי התשובה הפשוטה היא: "דער איז דער" [= הוא הוא...]!

– בתחילה הי' הבעש"ט, אח"כ המגיד, אדמו"ר הזקן וכו' עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר.

ד. ומכך ישנה גם הוראה לענין הפצת המעינות חוצה:

ישנם הסוברים אשר מצד ההתנגדות שישנה עדיין על חסידות, אי אפשר לצאת בגלוי ולהפיץ את המעינות.

אך האמת אינה כך – משום שההתנגדות בדורות הקודמים באה מצד טעות שהי' יכול להיות לה מקום בתורה, שהרי מצד הכתות המסוכנות שהיו בזמן ההוא היתה יכולה לקרות טעות כו' בשוגג, עכ"פ לא ההיפך משוגג –

משא"כ היום הרי כולם יודעים, גם "עמא דבר" ואפי' גוים להבדיל, שכאשר אומרים על מישהו שהוא שייך לחסידות, הכוונה היא שמניח שני זוגות תפילין, הולך עם זקן שלם, לובש ציצית כפול-שמונה וכו' וכו' – והטענה היחידה עליו שהוא בטלן, היינו בטל ממלאכת העולם כו' מאחר שמתפלל יותר באריכות ומניח שני זוגות תפילין, והוקשה כל התורה לתפילין¹⁹, זאת-אומרת, שהוא מהדר בכל המצוות!... ואם-כן, ע"פ תורה – ההתנגדות על ענין זה אינה שייכת כלל, רק שמעשה אבותיהם בדיהם.

והיות שאין לזה שום מקום בתורה כנ"ל – לכן אין זה אלא נסיון בלבד שאין לו שום מציאות²⁰.

במילא, יכולים להפיץ את המעינות בתוקף – רק יש לילך בדרכי נועם ובדרכי שלום – לעורר את פנימיות הנשמה ע"י פנימיות התורה המקשרת את היהודי עם פנימיות קוב"ה, ומשם להמשיך את גליא דקוב"ה שהוא מקור כל ההשתלשלות, וכאשר נמשכת הפנימיות הרי יורדת השפעה מרובה בכל המצטרך, בבני חיי ומזוני רויחי.

(משיחת ש"פ נשא ה'תש"כ – בלתי מוגה)

(20) ראה סה"ש תשמ"ז ח"א ע' 264-66.

(19) קידושין לה, א.

מוקדש

לזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא וזוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו

וילדיהם רחל בת חיה מושקא. לאה שרה בת חיה מושקא.

ישראל רחמים בן חיה מושקא. ומענדל בן חיה מושקא. שיחיו

ולזכות הנא לאה בת ח' רחל, עדינה בת ח' רחל, מרים בת ח' רחל, וצבי בן ח' רחל שיחיו

לזכות ר' ברוך אהרן בן ברוניא סלאווא וזוגתו רייזל פרומא בת ח' רחל שיחיו